

Sygn. akt IXW 2128/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie: Przewodniczący - SSR Joanna Sienicka

Protokolant Klina Pawełko

bez udziału oskarżyciela publ.

po rozpoznaniu w dniach: 29.07, 9.09, 9.10, 13.11, 21.11, 19.12.2014r, 9.01.2015r

sprawy **M. S. (1)**

syna R. i B. z d D.

ur. (...) w O.

obwinionego o to, że:

w dniu 13 marca 2014r około godziny 8.00 i w okresie od 15 do 16 marca 2014r w miejscowości P. gmina D. na terenie działek o numerach (...) oraz sąsiednich nieruchomościach wchodzących w skład (...) bez decyzji (...) Dyrektora Ochrony Środowiska prowadził roboty melioracyjne, w wyniku czego zmienił stosunki wodne na tym terenie

- tj. za wykroczenie z art. 131 pkt 8 w zw z art. 118 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody

ORZEKA:

I. obwinionego **M. S. (1)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu,

II. na mocy art. 118 § 2 kpw koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn akt IX W 2128/14

UZASADNIENIE

M. S. (1) mieszka w miejscowości R. w gminie D.. Prowadzi własne gospodarstwo rolne z którego osiąga dochód (...) złotych miesięcznie. Na utrzymaniu posiada dwie córki.

W dniu 13 marca 2014 r. około godz. 10:15 do Kierownika Posterunku Policji w D. wpłynęło zgłoszenie K. Z. (1) dotyczące nielegalnego spuszczenia wody ze stawu. Do miejscowości S. (...) – P. skierowany został patrol w składzie :T. M. i P. T.. Funkcjonariusze policji na miejscu zastali obwinionego M. S. (1) oraz L. P. (1) i J. K. (1), którzy bosakami i hakami wyciągali z wody kawałki gałęzi, trzciny czyszcząc w ten sposób rów melioracyjny (...). W pobliżu nie było śladów wybierania znacznych ilości ziemi, trzciny czy konarów drzew. Obwiniony oświadczył policjantom, że jest właścicielem działki (...) oraz innych pobliskich działek o nr (...) do których przylega rów melioracyjny. Obwiniony poinformował funkcjonariuszy, iż zgodnie z informacją otrzymaną od Zarządu Melioracji i (...) w O. na podstawie art. 77 ustawy Prawo wodne na nim, jako właścicielu przedmiotowych nieruchomości, ciąży obowiązek utrzymania rowu melioracyjnego w należytym stanie technicznym i poddawanie go bieżącej konserwacji. K. Z. twierdził, iż obwiniony

wraz z pomocnikami pogłębiają ciek wodny, a nie rów melioracyjny, zaś celem ich działań jest osuszenie przyległych terenów i zmiana stanu wód.

Prace zlecone przez obwinionego, a wykonane przez L. P. i J. K. nie polegały na pogłębianiu rowu melioracyjnego, a na oczyszczeniu go z zalegających gałęzi i trzcin, prowadzone były w dniu (...)r. na długości kilkunastu metrów poniżej rozebranej wcześniej tamy z worków jutowych z piaskiem.

O działaniach obwinionego K. Z. powiadomił Regionalną Dyрекcję Ochrony (...), która przesłała zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia wykroczenia do Posterunku Policji w D. .

Obwiniony M. S. (1) wraz B. A., A. L., K. S. oraz J. K. (3) i I. K. jest współwłaścicielem nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości S. pierwotnie oznaczonej numerem (...). Działka została podzielna na mniejsze działki. Działkę o nr (...) nabył K. Z.. Obecnie jest ona zabudowana budynkiem mieszkalnym. Na części działki znajduje się rozlewisko. Powstało ono pierwotnie w wyniku działalności bobrów, które na rowie melioracyjnym oznaczonym nr(...) zbudowały tamę piętrzącą wodę. Po przeniesienia się bobrów w inne miejsce i braku ich działalności przy tamie ulegała ona od około 2010 r. samoistnemu niszczeniu. W tym czasie w miejscu tamy bobrowej ułożona została tama z worków jutowych wypełnionych piaskiem przez K. Z. . Zapobiegła ona odpływaniu wody z rozlewiska. Następnie w 2012 r. dołożone zostały kolejne worki z piaskiem .

M. S. ubiegał się o uzyskanie pozytywnej opinii (...) Dyrekcji Ochrony (...) dotyczącej ustalenia warunków zabudowy działek powstałych z podzielnia działki (...). Tereny te znajdują się w zasięgu O. Chronionego Krajobrazu D. Środkowej Ł., gdzie obowiązują przepisy rozporządzenia nr 160 Wojewody (...) - (...) na mocy których zakazane jest lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (k. 271-272). Postanowienie w przedmiocie odmowy uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy zostało uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 1.04.2014 r. sygn. akt. IV SA/WA 2968/13 (k.284-292).

Pomiędzy stronami postępowania istnieje konflikt związany z zawartą przez M. S. i K. Z. umową przedwstępną sprzedaży działki oznaczonej numerem (...) oraz korzystaniem z niej i terenów przyległych.

Z uwagi na utrzymywanie się wysokiego stanu wody na rozlewisku, będącego konsekwencją ułożenia worków jutowych z piaskiem na pozostałościach tamy bobrowej, doszło do zalania słupa energetycznego średniego napięcia 15kV umiejscowionego na działce nr (...). Słup zaczął ulegać przyspieszonemu zużyciu, niemożliwa była jego bieżąca konserwacja i prawidłowa eksploatacja. Z powodu bezpośrednio zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi Wójt Gminy D. w dniu 12.03.2013 r. wydał decyzję nakazującą Staroście (...), jako władającemu gruntem, przywrócenie stanu poprzedniego wody na gruncie dz. (...) obręb S. szkodliwie wpływającego na grunty sąsiednie poprzez likwidację przetamowania wody (k. 185-187). Decyzja ta została uchylona przez Samorządowe Kolegium odwoławcze w O. (k. 331-333). Z uwagi na utrzymujący się poziom wody i postępującą degradację słupa energetycznego oraz po uzupełnieniu postępowania wskazanego przez SKO Wójt Gminy D. w dniu 21 stycznia 2014 r. wydał kolejną decyzję w której nakazał Nadleśnictwu K., jako władającemu tym terenem w imieniu Skarbu Państwa, przywrócenie stanu poprzedniego wody na gruncie poprzez usunięcie przetarasowania wody w rowie w szczególności poprzez usunięcie worków z piaskiem i gałęzi nad workami i za workami z przekroju poprzecznego rowu. Decyzja posiadała rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt (k. 33-38). Na podstawie tej decyzji w dniu 31 stycznia 2014 r. oraz w pierwszych dniach lutego 2014 r. przedstawiciele Nadleśnictwa K. dokonali rozebrania przetamowania z worków jutowych z piaskiem ułożonego na rowie melioracyjnym na działce nr (...). Z uwagi na usunięcie zatoru z worków jutowych woda zaczęła samoczynnie odpływać z rozlewiska.

Odrębne postępowanie dotyczące usunięcia tamy i likwidacji zagrożenia spowodowanego zalaniem słupa energetycznego średniego napięcia, prowadzone było przez Regionalną Dyрекcję Ochrony (...) w O.. (...) w O. postanowieniami z dnia 17.01.2013 r. (k. 243) i 22.02.2013 r. (k. 246) zwrócił wnioskodawcom M. S. i pozostałym

współwłaścicielom wnioski o rozebranie tamy z worków jutowych ułożonej na rowie melioracyjnym nr (...) na działce nr (...) stwierdzając iż tama nie została zbudowana przez bobry zatem nie ma kompetencji do wydania takiego pozwolenia, gdyż (...) może wydawać decyzje mające związek z ochroną przyrody i ochroną zwierząt. Wskazane postanowienia zostały utrzymane w mocy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska postanowieniem z dnia 10.08.2014 r. (k. 314-319). Następnie w dniu 27.08.2013 r. RDOŚ w O. wydał decyzję (k. 636-641) w której zezwolił Nadleśnictwu K. na jednorazowe zniszczenie tamy utworzonej przez bobry na rowie melioracyjnym nr(...) przy działce o nr (...) na workach z piaskiem i w ich bezpośrednim sąsiedztwie w celu usunięcia worków z piaskiem blokujących odpływ wody w rowie i osuszania terenu na którym stoi słup energetyczny średniego napięcia. W uzasadnieniu zezwolenie jednoznacznie wskazano, iż tama została utworzona przez bobry oraz częściowo przez czynnik ludzki poprzez ułożenie worków z piaskiem. Zezwolenie miało być ważne przy zachowaniu kilku warunków m. in. jako osoba dokonująca rozebrania tamy wskazany został K. Z., poziom wody w rozlewisku powinien być taki by osuszony został teren na którym stoi słup w promieniu 2 metrów od niego. Decyzja ta została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 05.12.2013 r. Po ponownym przeprowadzeniu postępowania (...) Dyrektor Ochrony Środowiska w O. w dniu 06.02.2014 r. wydał decyzję na mocy której zezwolił Nadleśniczemu Nadleśnictwa K. zniszczenie tamy utworzonej przez bobry na rowie melioracyjnym na działce nr (...) (na workach z piaskiem i w ich bezpośrednim sąsiedztwie) w celu usunięcia worków blokujących odpływ wody w rowie i częściowego spuszczenia wody z istniejącego rozlewiska w celu osuszenia terenu na którym stoi słup energetyczny linii średniego napięcia (k. 39-42). W uzasadnieniu wskazano, iż decyzja nie jest tożsama z zezwoleniem na umyślne niszczenie siedlisk gatunków chronionych występujących na tym obszarze oraz na całkowite spuszczenie wody z istniejącego rozlewiska. Niniejsza decyzja została utrzymana w mocy decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 23.06.2014 r. (k. 145-152). Należy zaznaczyć, iż w toku postępowania obie decyzje zostały uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 26 listopada 2014 r. sygn. akt (...) (k. 794-810). W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, iż niedopuszczalne jest tworzenie tam w rowie melioracyjnym, albo w miejscu gdzie był on kiedyś utworzony. Ponadto organ wydający decyzje winien dokonać oceny całokształtu zgromadzonego materiału celem ustalenia czy przedmiotowa tama została wybudowana przez bobry. Zaznaczono przy tym, że organy ochrony środowiska mają obowiązek podejmować działania w celu ochrony gatunkowej bobra europejskiego jednak nie uprawnia ich to do prowadzenia czynności które w konsekwencji doprowadziłyby do legalizacji czynów niedozwolonych, jak zbudowanie tamy z worków z piaskiem i przyjęcie iż jest to tama bobrowa. W przypadku uznania iż jest to obiekt wybudowany przez człowieka nie można uznać, iż będą tu miały zastosowanie przepisy ustawy o Prawo ochrony przyrody. Sąd uznał, iż okoliczność, że bobry okresowo korzystają z tej budowli nie stanowi wystarczającej podstawy do zastosowania tych przepisów.

(dowód: notatka urzędowa k. 3, zawiadomienie (...) w O. z 19.03.2014 r. k. 4-5, pismo K. Z. do (...) w O. k. 6, k. 7, k. 45, k. 51, k. 71, k. 157, k. 188, k. 207, k. 279, zdjęcia k. 8-9, k. 15-17, k. 47-50, k. 52-53, k. 69, k. 72-73, k. 83, k. 123-131, k. 136-137, k. 139, k. 141-142, k. 163-164, k.168, k. 178-181, k. 218-220, k. 274-278, k. 304, 339-341, k. 366-368, k. 373-374, k. 376-378, k. 380, k. 388-390, k. 409, k. 416-420, k. 682-684, k. 691-693, k. 703-716, k. 727-760, k. 769-771, k. 783-786, zdjęcie satelitarne k. 18, k. 365, k. 369-372, k. 405-408, k. 414-415, k. 435, k. 780-782, zawiadomienie K. Z. o popełnionym wykroczeniu k. 10, inwentaryzacja przyrodnicza zbiornika wodnego w P. k. 19-32, decyzja Wójta Gminy D. z dnia 21.01.2014 r. k. 33-38, k. 132-135, decyzja (...) w O. z 06.02.2014 r. k. 39-42, k. 394-397, zawiadomienie (...) w O. z 03.04.2014 r. k. 43-44, mapa k. 46, k. 66, k. 82, k. 84, k. 113, k. 153, k. 260, k. 262-267, k. 387, protokół przyjęcia ustnie wniesionego wniosku k. 54, pismo M. S. do (...) w O. k. 59, k. 80-81, k. 154, k. 217, k. 223, k. 235-236, k. 242, k. 244-245, k. 273, k. 321, k. 386, k. 685-686, k. 790-791, pismo (...) w O. skierowane do M. S. k. 60, k. 140v., k. 155, k. 221, k. 224, k. 234, k. 247, k. 313, k. 391, k. 767-768, k. 789, decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 14.04.2014 r. k. 62-65, pismo Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska k. 67-68, notatka urzędowa k. 74, k. 74, pismo M. S. k. 98-112, k. 169, k. 182-184, k. 211-215, k. 248-252, k. 345-347, k. 357-360, k. 381-385, k. 678-680, k. 778-779, kopia pisma ze Starostwa Powiatowego w O. k. 114, k. 255, k. 261, k. 298, k. 299, k. 413, pismo Zarządu Melioracji (...) w O. k. 115-116, kopia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich k. 117-118, pismo (...) k. 119-122, k. 239-240, oferta sprzedaży domu k. 138, protokół wizji terenowej k. 140, k. 222, k. 225, k. 283, k. 320, k. 392, kopia protokołu rozprawy k. 143, k. 165, k. 361-364, k. 379, k. 694-698, pismo (...) w O. k. 144, k. 158-159, k. 226-227, k. 280-281, k. 690, k. 700, k. 787-788, Decyzja (...) z 23.06.2014 r. k. 145-152, k. 305-312, wiadomość e-mail k. 156, k.

232, decyzja (...) O. z 28.09.2011 r. k. 160-162, k. 208-210, k. 281-2, wydruk z Internetu k. 166-167, k. 398-400, k. 403-404, opinia o wartości k. 172-177, Decyzja Wójta Gminy D. z 12.03.2013 r. k. 185-187, k. 204-206, decyzja (...) w O. z 28.12.2011 r. k. 189-191, kopia protokołu szacowania szkód k. 216, k. 270, k. 681, pismo M. S. do Nadleśnictwa K. k. 228, k. 229, k. 230, pismo nadleśnictwa K. k. 231, pismo M. S. skierowane do (...) w W. k. 237-238, pismo do (...) Operator k. 241, postanowienie (...) w O. z 17.01.2013 r. k. 243, postanowienie (...) w O. z 22.02.2013 r. k. 246, oświadczenie k. 253, wydruk wiadomości e-mail k. 254, pokontrolne Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej k. 256, pismo (...) k. 257, pismo Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej k. 258, pismo Zarządu Melioracji i (...) w O. k. 259, k. 252, k. 253, postanowienie (...) w O. z 31.03.2010 r. k. 269, postanowienie (...) w O. k. 271-272, kopia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. k. 284-292, wniosek K. Z. 293-297, k. 410-412, k. 429-430, k. 702, postanowienie (...) z 01.08.2014 r. k. 314-319, oświadczenie k. 322, wydruk wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. k. 323-330, decyzja SKO w O. z 30.08.2013 r. k. 331-333, wezwanie do zapłaty k. 348, k. 349, odpowiedź na wezwanie do zapłaty k. 350, k. 351, decyzja Wójta Gminy D. z 05.02.2009 r. k. 375, zawiadomienie (...) w O. z 09.05.2012 r. k. 393, decyzja (...) w W. k. 401-402, pismo Starostwa Powiatowego w G. k. 424, pisma K. Z. do Starostwa Powiatowego w O. i G. wraz z odpowiedziami k. 431-434, kopia akt postępowania (...) k. 438-674, Decyzja (...) w O. z 29.09.2014 r. k. 687, zażalenie M. S. k. 688-689, k. 792, oświadczenie P. G. k. 699, prognoza pogody k. 717-726, kopia odpisu wyroku z 26.11.2014 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. k. 794-810, k. 815-823, decyzja (...) z 24.12.2014 r. k. 812-814, akta(...) wyjaśnienia obwinionego k. 192-193v., k. 824-824v., zeznania T. M. k. 194v., zeznania J. K. k. 342-343, k. 773-773v., zeznania L. P. k. 342v.-343, k. 772-773, zeznania P. T. k. 343v., zeznania K. R. k. 425-426v., zeznania A. I.)

M. S. (1) został obwiniony o popełnienie wykroczenia z art. 131 pkt. 8 w zw. z art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Obwiniony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu wykroczenia. Wyjaśnił, iż w dniu (...) r. na jego polecenie dwie osoby wykonywały na rowie melioracyjnym prace określone jako hakowanie. Polegają one na wygrabianiu z rowu melioracyjnego nieczystości-krzaków, korzeni, liści. Kategorycznie zaprzeczył aby z rowu melioracyjnego podczas tych prac była wybierana ziemia celem pogłębienia go. Obwiniony podkreślił, że woda zaczęła samoczynnie spływać rowem, gdy został on odsłonięty po rozebraniu przez Nadleśnictwo tamy z worków. Zaznaczył, że w przeszłości rów ten był zalany z uwagi na spiętrzenie wody w wyniku ułożenia przez K. Z. tamy z worków jutowych z piaskiem. Obwiniony podkreślił, że zakres prac jakie wykonywał w dniu (...) r. nie wymagał uzyskania zgody od (...) w O.. Prace te odbywały się na ograniczonym odcinku i tylko w dniu (...) r. przez kilka godzin. M. S. zaprzeczył aby w czasie tych prac został wykopany i pogłębiony rów melioracyjny. W jego ocenie rów widoczny na zdjęciach na k. 707-711 nie został wykopany przez działających na jego polecenie L. P. i J. K.. Wskazał przy tym, iż on z pracownikami opuścili miejsce około godz. 14, a zdjęcia pochodzą z godz. 15:20. Ponadto nie zlecał pogłębienia rowu a jedynie hakowanie, czyli wybieranie liści, konarów oraz trzciny z rowu melioracyjnego. Ponadto obwiniony wskazał, iż w toku trwania postępowania Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. uchylił decyzję (...) Dyrekcji Ochrony (...) z 06.02.2014 r. wskazując, iż organ ten nie był uprawniony do jej wydania, gdyż z opinii specjalisty wynika, iż na tym terenie gatunki chronione w postaci bobrów nie występują. Obwiniony konsekwentnie wskazywał, iż podjęte przez niego prace były jedynie pracami związanymi z bieżącą konserwacją rowu melioracyjnego i z całą pewnością nie wpłynęły na zmianę stosunków wodnych na tym terenie. M. S. zaznaczył, iż najbardziej znaczący wpływ na zmianę stosunków wodnych na tym terenie miało wybudowanie przez K. Z. w 2010 r. i 2012 r. tamy z worków jutowych na rowie melioracyjnym (...) na działce nr (...). Obwiniony wyjaśnił, iż od kilku lat zwracał się do różnych instytucji z wnioskami o wyrażenia zgody na utrzymanie i oczyszczenie rowu melioracyjnego, gdyż to na nim jako właścicielu pobliskich działek zgodnie z treścią ustawy Prawo wodne ciąży obowiązek jego utrzymania w należytym stanie. Zaznaczył, przy tym, iż wcześniej nie był w stanie wypełnić tego obowiązku z uwagi istnienie rozlewiska i zalanie rowu. Gdy po usunięciu nielegalnej tamy z worków rów zrobił się widoczny mógł przystąpić do jego konserwacji poprzez zlecenie prac „hakowania”.

Sąd podzielił wyjaśnienia obwinionego i w całości dał im wiarę uznając je za logiczne i rzeczowe, znajdujące potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Obwiniony w konsekwentny i przekonujący sposób opisał podejmowane przez siebie czynności i wskazał ich zakres. Wyjaśnienia obwinionego korespondują z

zeznaniem świadków- w tym osób wykonywujących przedmiotowe prace na rowie melioracyjnym i interweniujących funkcjonariuszy policji oraz bardzo obszernie zgromadzoną w niniejszej sprawie dokumentacją.

Sąd dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego miał na uwadze istniejący pomiędzy stronami postępowania zadawniony konflikt, a także działania podejmowane przez K. Z. na opisywanym terenie.

Wyjaśnienia obwinionego znajdują potwierdzenie w zeznaniach J. K. (1) oraz L. P. (1), którzy wykonywali prace przy rowie melioracyjnym. Obaj świadkowie kategorycznie zaprzeczyli aby pogłębiali rów, wskazali, iż jedynie wyciągali z niego patyki, gałęzie, liście. Prace wykonywali przy użyciu haków i łopat, gdy trzeba było podważyć gałęzie. W kilku miejscach przy brzegu podkopywali ziemię na głębokość pół szpadla. Wszystko, co udało im się wyciągnąć z rowu zostawiali na brzegu. Ich prace trwały jedynie kilka godzin w dniu (...) r. Było to konieczne, ponieważ rów był wcześniej pod wodą i nie był oczyszczany. Zaznaczyli, iż z uwagi na poziom wody mieli spore trudności aby podejść do rowu, jest tam teren bagnisty, co utrudniało pracę. Ponadto L. P. wskazał, iż rów przy którym pracowali istniał tam od wielu lat i zawsze odprowadzał wodę z pobliskich łąk. J. K. zaprzeczył aby efektem ich pracy był rów widoczny na zdjęciu z k. 300. Obaj świadkowie zeznali, iż po złożeniu zeznań na rozprawie w dniu (...) r. otrzymali od K. Z. wezwania do zapłaty kwoty 30000 złotych z uwagi na zmniejszenie wartości jego nieruchomości.

Sąd dokonując oceny powyższych zeznań miał na uwadze, że obaj świadkowie wykonywali prace na zlecenie obwinionego, są osobami zainteresowanymi rozstrzygnięciem w sprawie. Sąd jednak nie dopatrzył się w ich zeznaniach znamion świadczących o braku obiektywizmu z ich strony, jednoznacznie wskazali jakie prace i w którym miejscu wykonywali, ich zeznania korespondują z zeznaniami innych świadków oraz zdjęciami z miejsca prowadzonych prac.

Okoliczność, iż prace zlecone przez obwinionego były jedynie pracami z zakresu bieżącej konserwacji rowu melioracyjnego i polegały na „hakowaniu”, potwierdzają zeznania funkcjonariuszy Policji T. M. oraz P. T., którzy przeprowadzali interwencję po zgłoszeniu K. Z.. Byli oni obecni w miejscu, gdzie obwiniony zlecił oczyszczenie rowu, widzieli pracujących J. K. (1) oraz L. P. (1). T. M. wskazał, iż mężczyźni wyciągali z rowu reszki roślinności przy użyciu bosaków. Zaznaczył, iż w pobliżu nie było żadnej hałdy ziemi czy trzciny. W jego ocenie prace jakie wykonywali L. P. i J. K. polegały na oczyszczaniu rowu. P. T. zaś zeznał, iż na brzegu widział ułożone gałęzie, które zostały wyciągnięte z rowu. W czasie interwencji mężczyźni wykonywali prace przy rowie melioracyjnym.

Sąd w pełni podzielił powyższe zeznania ponieważ są jasne i spójne. Ponadto funkcjonariusze policji zeznawali jedynie na okoliczności związane z wykonywaną przez nich pracą zawodową i nie są w żaden sposób zainteresowani rozstrzygnięciem w sprawie, co świadczy o ich bezstronności.

Sąd uznał za wiarogodne i w całości dał wiarę także zeznaniom K. R. (2)- pracownika Zarządu Melioracji i (...) w O.. K. R. zajmował się kwestią utrzymania urządzeń melioracji szczegółowych czyli m.in rowów w okolicach działek należących do M. S. i K. Z.. Wskazał, iż w wyniku utworzenia tamy powstało zalewisko i podtopiony był słup energetyczny. W czasie oględzin przeprowadzanych w 2010 r. nie był nawet w stanie dojść do rowu melioracyjnego gdyż teren ten znajdował się pod wodą. Podczas kolejnej wizji lokalnej przeprowadzonej rok później zauważył olbrzymie ilości worków z piaskiem, które blokowały przepływ wody i powodowały powstanie rozlewiska. Zaznaczył przy tym, iż przed rozprawą udał się na miejsce i zauważył, że tama jest już rozebrana, a poziom wody się obniżył, jednak nie powrócił jeszcze do stanu pierwotnego. K. R. podkreślił, że otrzymał pismo z zapytaniem z jakiego powodu zmniejszyła się poziom wody w pobliskim jeziorze P., w jego ocenie działo to z uwagi na ułożenie tamy z worków. Wcześniej brak było możliwości konserwacji rowu z uwagi na jego zalanie wodą z rozlewiska. Świadek zeznał, iż hakowanie polega na wyciągnięciu roślinności z dna i zaliczane jest do zwykłych prac konserwatorskich. Inne prace - przy użyciu sprzętu mechanicznego, polegające na pogłębianiu rowu wymagają uzyskania zezwolenia. K. R. podkreślił, że podczas wizji terenowej, przeprowadzonej bezpośrednio przed rozprawą, nie zauważył aby odcinek gdzie obwiniony prowadził prace różnił się zasadniczo od reszty rowu, który nadal jest częściowo zalany. W jego ocenie zakres prac jaki wykonał obwiniony nie miał wpływu na zmianę stosunków wodnych. Odnośnie zarzutów oskarżyciela posiłkowego, iż rów melioracyjny nr(...)nie jest ujęty w ewidencji Marszałka Województwa zeznał, że część urządzeń melioracji

szczegółowej nie została ujęta, gdyż tych urządzeń jest bardzo dużo i nie wszystkie znajdują się w ewidencji. Ponadto część urządzeń pochodzi z czasów przedwojennych, ale nadal spełnia swoją rolę.

Sąd podzielił zeznania powyższego świadka, ponieważ są jasne, spójne i logiczne. Świadek jako pracownik Zarządu Melioracji i (...) w O. przekazał podstawowe informacje dotyczące urządzeń melioracji i zakresu prac jakie można na nich wykonywać. Podkreślić należy, iż przed rozprawą udał się na miejsce aby ustalić czy nastąpiła zmiana stosunków wodnych na przedmiotowym terenie i czy podejmowane były na nim prace melioracyjne. Jego zeznania poparte są zatem nie tylko wiedzą fachową z zakresu melioracji i urządzeń wodnych, ale także dokonanyymi obserwacjami na omawianym terenie.

Odmienne Sąd ocenił zeznania oskarżyciela posiłkowego K. Z. (1). Są one nielogiczne, niekonsekwentne, nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonej w sprawie dokumentacji. Oskarżyciel posiłkowy wielokrotnie podkreślał, że prace, jakich wykonanie zlecił obwiniony, miały znaczący wpływ na zmianę stosunków wodnych, marginalizując przy tym znaczenie dla stosunków wodnych na danym terenie ułożenie a następnie usunięcie tamy z kilkudziesięciu worków wypełnionych piaskiem. W jego ocenie umieszczenie owych worków na rowie melioracyjnym nie miało żadnego wpływu na ekosystem, z czym nie sposób się zgodzić. Oskarżyciel posiłkowy konsekwentnie wskazywał, iż obwiniony pogłębiał ciek wodny, a nie rów melioracyjny, a działania te nakierowane były na całkowite osuszenie rozlewiska. W jego ocenie działania te powodują znaczne szkody w środowisku naturalnym. Oskarżyciel posiłkowy zaznaczył, że z otrzymanej dokumentacji wynika, iż rowu melioracyjnego na którym prowadzone były prace nie ma w ewidencji urządzeń melioracji szczegółowych, zatem jest to ciek wodny, a na prowadzenie takich prac niezbędne jest otrzymanie zgody (...). Oskarżyciel posiłkowy przyznał, iż ułożył tamę z worków jutowych z piaskiem, lecz zrobił to aby chronić cenny przyrodniczo krajobraz wodno-błotny jaki się utworzył na rozlewisku. Ponadto podkreślał, że jego działania nie miały negatywnego wpływu na środowisko, gdyż miały na celu utrzymanie istniejącego ekosystemu, a zbiornik wodny utworzony był już wiele lat temu przez bobry. Oskarżyciel posiłkowy kwestionował zasadność decyzji o zniszczeniu tamy z uwagi na zalanie słupa energetycznego stwierdzając iż wiele jest takich miejsc gdzie zalane są słupy energetyczne. K. Z. powoływał się także na wzajemne rozliczenia między nim i obwinionym. Zaznaczył iż poprzez działania M. S. znacząco spadła wartość posiadanej przez niego nieruchomości.

Zeznania w/w świadka stoją w oczywistej sprzeczności z omówionymi dowodami, z których wynika, iż prace prowadzone były na rowie melioracyjnym, a ich zakres nie wykraczał poza usunięcie gałęzi.

W ocenie Sądu nie sposób także podzielić zeznań pracowników (...) Dyrekcji Ochrony (...) w O. P. J. (1) oraz A. I. (2), ponieważ są niespójne, nielogiczne i nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym dość obszernie materiale dowodowym niniejszej sprawy. Podkreślić należy, że żaden z pracowników (...) w O. przed wysłaniem zawiadomienia do Posterunku Policji w D. nie udał się na miejsce aby sprawdzić, jakie prace zostały wykonywane przez obwinionego i jaki mają one wpływ na środowisko przyrodnicze. Mimo to w zawiadomieniu użyto sformułowania, iż prowadzone są prace mające na celu spuszczenie wody z rozlewiska poprzez udroźnienie i pogłębienie rowu melioracyjnego przez co obwiniony miał dopuścić się wykroczeń przeciwko przyrodzie polegających na umyślnym niszczeniu jaj, postaci młodocianych i innych form rozwojowych zwierząt, niszczeniu ich siedlisk i ostoi, niszczeniu ich mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień, umyślnym płoszeniu i niepokojeniu. W toku rozprawy w swoich zeznaniach P. J. potwierdził, iż przekazując zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia nie wiedział jaki jest rozmiar prowadzonych prac, nie były prowadzone w tym zakresie żadne czynności wyjaśniające, a opierali się wyłącznie na informacjach otrzymanych od oskarżyciela posiłkowego. Potwierdził również, iż nie był na miejscu aby sprawdzić jakie prace rzeczywiście są wykonywane, nie poznał ich zakresu, skali i miejsca gdzie były wykonywane. Mimo to wskazał, iż obwiniony swoimi działaniami mógł doprowadzić do zniszczenia siedlisk gatunków chronionych, w miejscu gdzie obowiązują przepisy rozporządzenia Wojewody (...). Ponadto świadek P. J. zeznał, że nie jest w stanie określić, czy na skutek wyciągnięcia konarów i gałęzi nastąpiła zmiana stosunków wodnych w tym rejonie i w jego ocenie taki sam wpływ na stosunku wodne mogło mieć oczyszczenie rowu jak i rozebranie tamy. Przyznał, iż zależy to od rodzaju i charakteru prowadzonych prac, którego (...) w O. nie ustalił, a opierał się wyłącznie na informacjach otrzymanych od strony postępowania K. Z..

A. I. także nie była w stanie wskazać na jakim odcinku i jakie prace były wykonywane i tym samym nie była w stanie udzielić informacji czy prace wykonane przez obwinionego miały wpływ na stosunki wodne na tym terenie. Przyznała iż w kwietniu 2014 r. podczas wizji w terenie ujawniła gałęzie leżące przy rowie melioracyjnym (...) które wyglądały jak wyciągnięte z wody. Były to cienkie gałęzie i ich usunięcie nie mogło zmienić stosunków wodnych. Jednocześnie zaznaczyła, że nie widziała tego terenu przed podjęciem prac przez obwinionego, przez co nie może stwierdzić jaki wpływ na stosunku wodne na tym terenie miały prace podjęte przez obwinionego.

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności Sąd uniewinnił obwinionego M. S. (1) od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 131 pkt. 8 w zw. z art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody polegającego na tym, że w dniu 13 marca 2014 r. około godz. 08:00 i w okresie od 15 do 16 marca 2014 r. w miejscowości P. gmina D. na terenie działek o numerach (...) oraz sąsiednich nieruchomości wchodzących w skład (...) bez decyzji (...) Dyrektora Ochrony Środowiska prowadził roboty melioracyjne w wyniku czego zmienił stosunku wodne na tym terenie.

Sąd badał czy prace jakich wykonanie zlecił obwiniony M. S. wchodziły w zakres prac przewidzianych w art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody dla prowadzenia których wymagane było uzyskanie decyzji (...), który ustalał warunki prowadzenia robót z uwagi na prowadzenie ich na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych.

Bezspornym jest , iż teren na którym prowadzone były przez obwinionego prace leży w zasięgu O. Chronionego Krajobrazu D. Środkowej Ł., gdzie obowiązują przepisy rozporządzenia nr 160 Wojewody (...)- (...) z dnia 19.12.2008 r. w sprawie O. Chronionego Krajobrazu D. Środkowej Ł.. Wśród zakazów, jakie wprowadzono na tym terenie, jest zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką. Obowiązują również zakazy dokonywania zmian stosunków wodnych , jeżeli służą one innym celom, niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarce wodnej lub rybackiej.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1, w brzmieniu na dzień 13.03.2014 r., uzyskania decyzji (...) wymagało prowadzenie robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne. Dotyczyło to prac, które miały być prowadzone na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza terenach na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych. Z treści art 118 cyt ustawy wynikało zatem , iż nie wszystkie prace wykonywane na opisanych terenach wymagały decyzji (...). Konieczność jej uzyskania dotyczyła jedynie prac wymielonych w w/w przepisie .

Art. 118 ust. 1 ustawy Prawo o ochronie przyrody odwoływał się do szerokiego pojęcia roboty melioracyjne, nie zawierał jednak definicji tego pojęcia, co w praktyce nasuwało duże wątpliwości interpretacyjne. Pomocne może być odwołanie się do definicji robót budowlanych zawartej w ustawie Prawo budowlane, gdzie przez roboty budowlane należy rozumieć budowę oraz prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego. Negatywny wpływ tych prac na środowisko należy oceniać jedynie w oparciu o konkretny stan faktyczny. Zachowanie takiej procedury jest swoistą gwarancją, iż wskazane prace zostaną wykonane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, przy jak najmniejszym wpływie na przyrodę. Zgodnie z orzecznictwem przez bieżącą konserwację należy rozumieć prace mające na celu utrzymanie obiektu budowlanego w dobrym stanie w celu jego zabezpieczenia przed szybkim zużyciem się, czy też zniszczeniem i dla utrzymania go w celu użytkowania w stanie zgodnym z przeznaczeniem takiego obiektu. Wykonywanie prac z zakresu bieżącej konserwacji , co do zasady nie wymaga uzyskania zgody (...), gdyż zasadniczo prace związane z bieżącą konserwacją urządzeń melioracyjnych mają ograniczony zasięg negatywnego oddziaływania na przyrodę. Niemniej nie można wykluczyć iż w konkretnym

wypadku oddziaływanie to może być znaczne i w takiej sytuacji konieczne może okazać się uzyskanie decyzji (...). (wyrok NSA z 05.04.2006 r. sygn. akt II OSK 707/05).

Zgodnie z treścią art. 70 ustawy Prawo wodne melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, także ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią. Urządzenia te dzieli się na podstawowe i szczegółowe w zależności od ich parametrów i funkcji jakie pełnią. W art. 73 ustawy Prawo wodne wskazano, iż do urządzeń melioracji szczegółowych zalicza się przede wszystkim rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie. Aby urządzenia melioracji wodnych szczegółowych należycie spełniały swoją rolę winny być utrzymywane w należyтым stanie technicznym. Obowiązek ten z uwagi na treść art. 77 ustawy Prawo wodne ciąży na właścicielach zainteresowanych gruntów. Niewątpliwie obwiniony jako właściciel działek sąsiadujących z rowem melioracyjnym jest zainteresowany, aby rów ten pełnił swoją funkcję. Gdy istniała tama z worków jutowych było to niemożliwe, gdyż rów zalany był wodą z rozlewiska. Po usunięciu tamy przez pracowników Nadleśnictwa – zgodnie z decyzją Wójta Gminy D., rów został odsłonięty i możliwa była jego konserwacja.

Obwiniony wykonywał prace hakowania, które w melioracji określa się jako wyciągnięcie roślinności z dna. W pobliżu miejsca gdzie prace były wykonywane bezpośredni świadkowie widzieli patyki, trzciny, liście czy niewielkie gałęzie. Prac tego rodzaju w ocenie Sądu nie sposób uznać za prace wymienione w art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody dla prowadzenia których wymagane było uzyskanie decyzji (...), w szczególności nie były to prace melioracyjne lub inne roboty ziemne zmieniające stosunki wodne. Zgodnie z treścią wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 09.10.2008 r. „zmiana stosunków wodnych winna mieć charakter trwały i stanowić cel robót ziemnych przedsiębiorcy.” Sąd uznał, że na zmianę stosunków wodnych nie ma wpływu wybieranie pisaku z dna rzeki. (sygn. akt. II OSK 1181/07). Podobnie uznał także Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w wyroku z 06.12.2006 r. stwierdzając, iż przedsięwzięcie polegające na pozyskiwaniu piasku z dna rzeki i jego składowaniu w pobliżu brzegu nie wymaga uzyskania decyzji. Ponadto zmiana stosunków wodnych wywołana pracami wskazanymi w art. 118 ustawy Prawo o ochronie przyrody „innymi robotami ziemnymi” winna być trwała, istotna i stanowić podstawowy cel robót (sygn. akt IV SA/WA 1710/06).

Mając na uwadze treść art. 5 § 2 kpk, który ma zastosowanie w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie dające się usunąć wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść obwinionego, Sąd nie znalazł podstaw do przypisania obwinionemu M. S. (1) wykroczenia z art. 131 pkt. 8 ustawy o ochronie przyrody w zw. z art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody uznając, iż wykonane przez niego prace nie miały charakteru prac melioracyjnych, ani robót ziemnych mających wpływ na stosunki wodne oraz nie wymagały uzyskania zgody (...) Dyrekcji Ochrony (...).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 118 § 2 kpw, zgodnie z którym w razie uniewinnienia obwinionych w sprawie w której wniosek o ukaranie wniósł oskarżyciel publiczny koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.